خراسان رضوی
روزنامه
سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی
خراسان رضوی
سه‌شنبه | ۲۱ دی ۱۴۰۰
۸ جمادی الثانی ۱۴۴۳
شماره ۴۸۷۹

گزارش

پیگیری سرنوشت تفاهم‌نامه سه‌جانبه ۲ سال پیش برای به‌سازی بافت فرسوده سبزوار

احیای «گلستان»؛ وعده پشت وعده!

گزارش
میلاد کلاته

به‌سازی محله فرسوده و قدیمی کوی گلستان سبزوار به دلیل نبود اعتبار موردنیاز برای انجام طرح مطالعاتی بلاتکلیف مانده است و منازل مسکونی فرسوده این محله به دلیل ناایمن بودن در شرایط مناسبی قرار ندارد؛ درحالی که طبق اظهارات رئیس پایگاه میراث فرهنگی شهر تاریخی سبزوار، هزینه تهیه طرح مطالعاتی به‌سازی این محله ۳ میلیارد تومان است اما این مبلغ نیز تاکنون تامین نشده است. نماینده سبزوار در مجلس نیز می‌گوید: در دوره‌ای که اعتبار عمرانی نداریم، رسیدگی به مشکلات اهالی این محله با سختی مواجه شده است و هزینه طرح مطالعاتی کوی گلستان را می‌توان از محل اعتبارات ویژه نمایندگان مجلس شورای اسلامی تامین کرد و در بودجه سال آینده به دنبال تحقق ۱۰۰ درصدی اعتبارات ویژه نمایندگان هستیم.

به گزارش خراسان رضوی، کوی گلستان محله‌ای قدیمی در مرکز شهر است. ساکنان این محله شامل گروه‌های پراکنده چند قومی در خراسان رضوی هستند که از سالیان گذشته در این کوی زندگی می‌کنند. ساکنان این محله، آداب و رسوم خاصی در مسائل فرهنگی و اجتماعی دارند و ارتباط تنگاتنگ اهالی با یکدیگر طی سال‌های گذشته از بین نرفته است؛ به طوری که اکثر ساکنان کوی گلستان با یکدیگر فامیل هستند و افراد غریبه‌ای در بین آن‌ها زندگی نمی‌کنند، در وسعت هفت هکتاری کوی گلستان فرسوده حدود یک هزار و ۵۰۰ خانوار سکونت دارند و وجود ساختمان‌های ناایمن و خطرناک این محله را در برابر حوادثی نظیر زلزله بسیار آسیب‌پذیر کرده است.

تفاهم‌نامه سه‌جانبه‌ای که ۲ سال پیش امضا شد

به گفته رئیس پایگاه میراث فرهنگی شهر تاریخی سبزوار، در سال ۱۳۹۸ تفاهم‌نامه سه‌جانبه‌ای بین میراث فرهنگی، اداره کل

> نبود امکانات بهداشتی، ورزشی، خانه بهداشت، آسفالت مناسب، نبود برق، فضای سبز و مشکل فاضلاب از مهم‌ترین چالش‌های این محله است

راه و شهرسازی خراسان رضوی و شهرداری سبزوار به منظور تهیه طرح مطالعاتی درباره این محله منعقد شد؛ اما به دلیل نبود اعتبار کافی در دوسال اخیر اقدامی در این باره انجام نشد. روزنامه خراسان در مهرماه سال گذشته نیز در گزارشی با عنوان چهار هزار سبزواری گرفتار خزان گلستان، هشدارهای لازم را درباره ناایمن بودن منازل مسکونی ساکنان این محله داده بود و گذر زمان و بارش باران بر خطرآفرین بودن منازل می‌افزاید که نیاز به تصمیم‌گیری از سوی مدیران استانی و ملی دارد.

گلایه اهالی

علی حداد، نماینده اهالی کوی گلستان، در گفت‌وگو با خراسان رضوی با انتقاد از بی‌مهری‌ها به اهالی این محله، اظهار کرد: متاسفانه مدیریت شهری تفاوت‌های بسیاری بین مردم این محله و سایر محلات شهر می‌گذارد. وی افزود: کوی گلستان سبزوار از امکانات شهری محروم مانده است و به دلیل وجود ساختمان‌های ناایمن و خطرناک در وضعیت بحرانی قرار دارد اما از سوی مسئولان این شهرستان به فراموشی سپرده شده است. نماینده اهالی کوی گلستان ادامه داد: ساکنان به دلیل نبود امکانات شهری با سختی زندگی می‌کنند و هیچ‌کدام از مدیران شهری شرایط دشوار مردم این منطقه را درک نمی‌کنند و هر چقدر که می‌گذرد وضعیت کوی گلستان به خصوص ناامنی منازل مسکونی بحرانی‌تر از گذشته می‌شود. حداد جمعیت حدودی ساکنان این محله را یک هزار و ۵۰۰ خانوار اعلام کرد و گفت: در سال‌های اخیر چندین بار شرایط اسفبار این محله را فریاد زده‌ایم ولی هیچ‌کدام از وعده‌های مدیران شهری و استانی به مرحله اجرایی نرسیده است. وی افزود: با توجه به این که تخریب کامل و ساخت مجدد منازل مسکونی اهالی هزینه سنگینی برای دولت دارد، راضی به این کار نیستیم؛ اما لااقل منازل مسکونی که در شرایط بحرانی و خطرناک قرار دارد، مرمت و به‌سازی شود.

نبود امکانات بهداشتی، ورزشی، آسفالت و فضای سبز

نماینده اهالی کوی گلستان نبود امکانات بهداشتی، ورزشی، خانه بهداشت، آسفالت، نبود برق، فضای سبز و مشکل فاضلاب را از مهم‌ترین چالش‌های این محله برشمرد. حداد با بیان این که مشکلات اقتصادی سبب تعطیلی بازار محلی کوی گلستان شده و بر دردهای بی‌شمار مردم افزوده است، تصریح کرد: حداقل ۱۰ مغازه خراطی و آهنگری در این محله تعطیل شده و ساکنان را با مشکلات اقتصادی و بیکاری جوانان مواجه کرده است. وی مدعی شد: متاسفانه مدارس نزدیک به کوی گلستان، فرزندان ساکنان این محله را پذیرش نمی‌کنند؛ چرا فرزندان ما نباید در مدارس نزدیک به این محله تحصیل کنند؟ نماینده اهالی کوی گلستان ادامه داد: جوانان محله زمانی که به مکان‌های ورزشی مراجعه می‌کنند، مورد بی‌مهری قرار می‌گیرند و امکان بهره‌مندی از خدمات ورزشی برای مردم کوی گلستان وجود ندارد.

وعده احداث دفتر توسعه محله به ثمر نرسید

حداد گفت: چندی پیش وعده احداث دفتر توسعه محله با هدف پیگیری مشکلات اهالی از سوی مدیریت شهری داده شد ولی با گذشت چندین ماه این وعده به ثمر نرسید.

سرنوشت طرح مطالعاتی؟

رئیس پایگاه میراث فرهنگی شهر تاریخی سبزوار، در گفت‌وگو با خراسان رضوی، با بیان این که متاسفانه هنوز اتفاق خاصی برای کوی گلستان سبزوار رخ نداده است، اظهار کرد: قرار بر این بود که مشارکت سه‌جانبه‌ای بین میراث فرهنگی سبزوار، اداره کل راه و شهرسازی خراسان رضوی و شهرداری سبزوار، به منظور تهیه طرحی جامع برای کوی گلستان سبزوار انجام شود. محسن برآبادی افزود: در راستای تهیه این طرح مقرر شد که هر یک از طرفین سهم یک سوم مشارکت را در نظر بگیرند ولی با وجود گذشت چندین سال این اقدام به نتیجه نرسیده است.

تخصیص اعتبارات وضعیت خوبی ندارد

وی با اشاره به اعتبارات قطره چکانی میراث فرهنگی سبزوار، بیان کرد: تخصیص اعتبارات وضعیت خوبی ندارد و حتی میراث فرهنگی این شهرستان نتوانسته است سهم یک‌سوم مشارکت خود را برای تامین هزینه تهیه طرح کوی گلستان تامین کند. رئیس پایگاه میراث فرهنگی شهر تاریخی سبزوار ادامه داد: تا زمانی که طرحی مشخص تهیه نشود، نمی‌توان اقدام خاصی برای کوی گلستان انجام داد؛ در سال ۱۳۹۸ که این تفاهم‌نامه سه‌جانبه منعقد شده بود، هزینه طرح مطالعاتی ۴۵۰ میلیون تومان در نظر گرفته شد اما با گذشت چندین سال هزینه انجام مطالعات افزایش یافته است.

۳ میلیارد تومان هزینه تهیه طرح مطالعاتی

برآبادی هزینه موردنیاز برای تهیه طرح مطالعاتی کوی گلستان سبزوار در شرایط فعلی را حدود سه میلیارد تومان پیش‌بینی کرد که هر یک از طرفین باید حداقل ۵۰۰ میلیون تا یک میلیارد تومان اعتبار تخصیص دهند. وی درباره رویکرد میراث فرهنگی سبزوار درباره این محله گفت: هم‌اکنون تنها منطقه‌ای که بافت آن دست نخورده، کوی گلستان است و در طرح‌هایی که تاکنون برای این محله تهیه شده، نگاه‌های تجاری و شهرسازی وجود داشته که از نظر میراث فرهنگی قابل قبول نیست. رئیس پایگاه میراث فرهنگی شهر تاریخی سبزوار افزود: تدوین طرح کوی گلستان باید برمبنای فرهنگ، قومیت و معماری باشد و طرح قبلی به صورت کلی فرهنگ و معماری این منطقه خاص را از بین می‌برد؛ بنابراین در طرح جدید باید برمبنای حفظ منطقه به‌سازی و ساماندهی انجام شود. برآبادی تصریح کرد: در بحث معماری و جداره‌سازی کوی گلستان تاکید شده است که به دلیل حساسیت باید مورد به مورد اقدامات مرتبط با به‌سازی اجرایی شود و نمی‌توان به صورت کلی ورود کرد.

> در این منطقه فرهنگ و آداب و رسوم خاصی حاکم است و تنها منطقه‌ای به شمار می‌رود که صنایع دستی آن دست‌نخورده باقی مانده است و در طرح جدید باید از محصولات تولیدی ساکنان این منطقه حمایت شود

به‌سازی و نوسازی کوی گلستان براساس ضوابط باشد

وی با بیان این که مرمت منازل ساکنان نیاز به انجام طرح مطالعاتی ندارد و با گذراندن فرایند قابل انجام است، افزود: با توجه به بضاعت پایین ساکنان این منطقه، تاکنون درخواستی مبنی بر به‌سازی منازل خطرآفرین نداشته‌ایم ولی اگر ساکنان درخواستی در این خصوص داشته باشند، مشابه بافت تاریخی سبزوار براساس ضوابط در این محله نیز اقدامات مرتبط با به‌سازی و نوسازی انجام می‌شود.

ارتفاع این محله نسبت به کف خیابان پایین‌تر است

رئیس پایگاه میراث فرهنگی شهر تاریخی سبزوار درباره مهم‌ترین قابلیت‌های کوی گلستان، افزود: در این منطقه فرهنگ و آداب و رسوم خاصی حاکم است و تنها منطقه‌ای به شمار می‌رود که صنایع دستی آن دست‌نخورده باقی مانده است و در طرح جدید باید از محصولات تولیدی ساکنان این منطقه حمایت شود. برآبادی ضمن اشاره به این که معماری کوی گلستان در هیچ کدام از مناطق این شهرستان وجود ندارد، افزود: ارتفاع این محله نسبت به کف خیابان پایین‌تر است و جمع‌آوری آب‌های سطحی مشکلاتی را برای ساکنان ایجاد کرده است که رفع آن باید با حساسیت بیشتری انجام شود تا منطقه را با آسیبی مواجه نکند.

تامین هزینه طرح مطالعاتی از محل اعتبار نمایندگان مجلس

بهروز محبی نجم‌آبادی نماینده مردم سبزوار در مجلس شورای اسلامی نیز در پاسخ به سوال خبرنگار خراسان گفت: تخریب و ساخت منازل جدید برای اهالی این محله هزینه‌های سنگینی دارد و در سال‌های اخیر مردم این محله با مشکلات متعددی از جمله ناامنی منازل مسکونی و مشکل فاضلاب مواجه شده‌اند. وی با بیان این که در دوره‌ای که اعتبار عمرانی نداریم، رسیدگی به مشکلات اهالی این محله با سختی مواجه شده است، افزود: هزینه طرح مطالعات کوی گلستان را می‌توان از محل اعتبارات ویژه نمایندگان مجلس شورای اسلامی تامین کرد و در بودجه سال آینده به دنبال تحقق ۱۰۰ درصدی اعتبارات ویژه نمایندگان هستیم.

تملک سرای معمارزاده با رویکرد توجه به کوی گلستان

رئیس کمیسیون فرهنگی، گردشگری، جوانان، سلامت و محیط زیست شورای اسلامی شهر سبزوار نیز در گفت‌وگو با خراسان رضوی اظهار کرد: درباره کوی گلستان احساس می‌کنم به دلیل این که نگاه‌ها به سمت و سوی این محله نیست، دستگاه‌های خدمات‌رسان سعی می‌کنند از ارائه خدمات شهری به دور باشند. وحید ملوندی تملک سرای تاریخی معمارزاده واقع در کوی گلستان را تنها راهکار توجه به اهالی این محله دانست و افزود: بخشی از تملک این اثر تاریخی ارزشمند در گذشته توسط شهرداری سبزوار انجام شد اما به دلایل متعدد قرارداد فسخ شده بود و از زمانی که مسئولیت این کمیسیون به بنده سپرده شد، به دنبال تملک سرای معمارزاده بودم. وی ادامه داد: در بودجه امسال سرفصل جدیدی برای تملک سرای معمارزاده در نظر گرفته شد و پس از تملک آن به سمت مرمت و به‌سازی می‌رویم؛ بنابراین با ایجاد بازار محلی در این سرا رفت و آمد به کوی گلستان افزایش می‌یابد و کوی گلستان به کانون توجه همشهریان و مسئولان تبدیل می‌شود. عضو شورای اسلامی شهر سبزوار درباره جزئیات تملک این سرا، بیان کرد: در قرارداد قبلی تملک سرای معمارزاده از مجموع دو میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان، حدود یک میلیارد و ۱۰۰ میلیون تومان از سوی شهرداری به مالک پرداخت شده بود و با توافق دوباره با مالک بنا مقرر شد که بقیه مبلغ پرداخت شود تا پس از مدت‌ها پیگیری سرای معمارزاده در اختیار شهرداری قرار گیرد. ملوندی تاکید کرد: با ایجاد بازار محلی در سرای معمارزاده امکان استقرار مشاغل اهالی کوی گلستان از جمله خراطی و آهنگری فراهم می‌شود و آمادگی این اقدام از سوی اهالی اعلام شده است. وی با اشاره به بازدید اخیر اعضای شورای اسلامی شهر سبزوار به همراه تعدادی از مدیران شهری از این محله، توضیح داد: اهالی کوی گلستان با مشکل فاضلاب دست و پنجه نرم می‌کردند که در این بازدید از سوی مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب سبزوار دستور شست‌وشوی فاضلاب محله داده شد.

با همت خیران ۳۶ بخاری برای گرمابخشی به چند خانواده نیازمند در حاشیه شهر تهیه شد

امشب دیگر هوا سرد نیست

گزارش
محمد بهبودی نیا

هوای سرد و کوچه های تاریک شهر ک شهید رجایی باعث شد خیران یک مرکز نیکوکاری به همت نیک اندیشان شهر از چند هفته قبل دست به کار خرید بخاری برای خانواده های بی بضاعت این محله شوند. روزنامه خراسان رضوی نیز هفته گذشته پا به پای این خیران و به منظور حمایت از این پویش، گزارشی در این باره با عنوان «رویاهای کوچک زمستانی» منتشر کرد. پس از چاپ این گزارش، خبر رسید که تعدادی بخاری با کمک خیران خریداری شده و قرار است بین خانواده های شناسایی شده توزیع شود.

توقف زندگی در دهه ۶۰

ساعت از ۶ بعدازظهر گذشته که به یکی از فرعی های خیابان حر عاملی می رسیم. کوچه پس کوچه هایی تاریک و در هم تنیده با کمترین امکانات و بهره مندی از خدمات شهری. با چند نفر از مردم این محل که صحبت می کنیم یک جمله مشترک را به زبان می آورند «ادارات مختلف خدمات‌رسان به ظاهر ما را فراموش کرده‌اند» این جا انگار زندگی در دهه ۶۰ متوقف شده است. به اولین خانه که می رسیم دختری چهار ساله در را باز می کند و با سرعت به داخل خانه می رود چند لحظه بعد خواهر بزرگ‌ترش می آید و ما را به داخل خانه دعوت می کند. از در که وارد می شویم یک اجاق خوراک پزی در گوشه ای از خانه روشن است. این اجاق هم وسیله گرمایشی خانه است و هم وسیله ای برای پخت و پز. مادر خانواده به همراه سه دختر و یک پسرش که همه زیر ۱۳ سال دارند زندگی می کند، با دیدن بخاری لبخند روی لب‌های بچه‌ها می نشیند. پسر بچه شش ساله این خانواده از سرما خودش را لای پتو پیچانده و کنج دیوار به خواب عمیقی فرو رفته است. هر کدام از دخترها برای آینده خودش رویاهایی دارد یکی از آن ها که از همه بزرگ‌تر است و تا سال قبل به مدرسه نرفته حالا با کمک خیران و حمایت هایشان علاوه بر نگهداری از خواهر ها و برادرش به کلاس های نهضت سوادآموزی می رود. مادر خانواده برای گذران زندگی باید کار گری کند. از دختری که از همه کوچک‌تر است می پرسم: «پدرت کجاست؟» لبخند می‌زند و تنها یک جمله می گوید: «گم شده». دختر بزرگ‌تر خانواده ادامه می دهد: «چهار سال است که دیگر نیست، ما را رها کرده و رفته».

تامین هزینه درمان چشم عاطفه و عرفان

دومین خانه در همین شهر ک است. خانواده ای هفت نفره که هفته قبل به آن ها سر زدیم. برق شادی را می شود در چشم های کم سوی عاطفه دختر خردسال این خانواده که چشم هایش به آب سیاه مبتلا ست دید. آن ها از این که دیگر مجبور نیستند خودشان را در شب های سرد زمستان پتو پیچ کنند خوشحال اند. یکی از خیران هزینه درمان چشم های عاطفه را به عهده گرفته و حالا بار هزینه درمان چشم های این دختر خردسال از دوش این خانواده برداشته شده است. پویش خرید بخاری برای خانواده های بی بضاعت بهانه ای شده است تا انسان های خیر برای درمان چشم های عاطفه پای کار بیایند. از این خانواده که خداحافظی می کنیم برای تحویل بخاری به یکی دیگر از خانواده ها در کوچه های تنگ و تاریک این محله به راه می افتیم . خانواده دیگری که سراغ شان می رویم پنج نفر هستند .دختر ۱۴ ساله آن ها به دلیل فقر شدید مجبور به کار در انبار ضایعات است تا خرج خانواده اش را تامین کند. آن ها زیر سقفی ترک خورده در خانه ای قدیمی که هر لحظه احتمال ریزش آن وجود دارد زندگی می کنند. ساعت از ۸ گذشته و دختر این خانواده به دلیل دوری محل کار تا منزلش هنوز به خانه نرسیده است .محمدعرفان پنج ساله نیز به دلیل تیروئید چشم هایش ورم کرده و طبق اعلام پزشک نیاز به درمان سریع دارد، یکی از خیران که با ما همراه شده است با دیدن محمدعرفان هزینه های درمان او را قبول می کند. مادر این خانواده از مسئولان مرکز نیکوکاری درخواست می کند کاری برای دخترش دست و پا کنند تا مجبور به کار کردن در انبار ضایعات نباشد. علیزاده امینی درباره اقدامات انجام شده در زمینه تامین بخاری برای خانواده های بی بضاعت حاشیه شهر می گوید: از یک ماه قبل برای خرید بخاری برای خانواده‌های بی بضاعت اقدام کرده‌ایم، بعد از چاپ گزارش در روزنامه خراسان تعداد زیادی از خیران نیز تماس گرفتند و قول دادند مبالغی را برای خرید بخاری واریز کنند. تا امروز با کمک خیران ۳۶ بخاری از ۱۰۰ بخاری را که قرار است تهیه کنیم خریداری و تحویل داده ایم. شب های سرد و خشک زمستان، استخوان سوز شده و همه با هم باید دست به دست هم دهیم تا مشکلی از مشکلات این مردم حل شود.» هوای سرد، کوچه های تاریک شهر ک شهید رجایی، خیابان های دور افتاده و کم برخوردار، لبخند مردم کم توقع و پسر بچه ای که در یکی از خانه ها از سرما خودش را زیر پتو جمع کرده بود چند تصویر از زندگی این روزهای مردمی است که در گوشه ای از این شهر زندگی می کنند. یکی از دختربچه ها وقتی بخاری در اتاقشان روشن شد آهسته با لبخند به خواهرش گفت: «امشب دیگر سرد نیست.»

> از یک ماه قبل برای خرید بخاری برای خانواده‌های بی بضاعت اقدام کرده‌ایم، بعد از چاپ گزارش در روزنامه خراسان تعداد زیادی از خیران نیز تماس گرفتند و قول دادند مبالغی را برای خرید بخاری واریز کنند. تا امروز با کمک خیران ۳۶ بخاری از ۱۰۰ بخاری را که قرار است تهیه کنیم خریداری و تحویل داده‌ایم

کارگاه هایی که به همین منظور برپا کرده ایم به فعالیت بپردازند و حقوق دریافت کنند. بعد از بیرون آمدن از این خانه سراغ تعدادی دیگر از خانواده های بی بضاعت می رویم که هر یک روایت زندگی خودشان را دارند. از پیرزنی که در انبار ۱۵ متری زندگی می کند تا پدر خانواده ای که دو سال قبل از دار بست افتاده و دنده هایش شکسته است و صبح تا شب کنج اتاق به آینده و نداشته هایش فکر می کند.

شب‌های سرد و پویشی که چشم به راه کمک خیران است

از چاپ گزارش در روزنامه خراسان تعداد زیادی از خیران نیز تماس گرفتند و قول دادند مبالغی را برای خرید بخاری واریز کنند. تا امروز با کمک خیران ۳۶ بخاری از ۱۰۰ بخاری را که قرار است تهیه کنیم خریداری و تحویل داده ایم. شب های سرد و خشک زمستان، استخوان سوز شده و همه با هم باید دست به دست هم دهیم تا مشکلی از مشکلات این مردم حل شود.» هوای سرد، کوچه های تاریک شهر ک شهید رجایی، خیابان های دور افتاده و کم برخوردار، لبخند مردم کم توقع و پسر بچه ای که در یکی از خانه ها از سرما خودش را زیر پتو جمع کرده بود چند تصویر از زندگی این روزهای مردمی است که در گوشه ای از این شهر زندگی می کنند. یکی از دختربچه ها وقتی بخاری در اتاقشان روشن شد آهسته با لبخند به خواهرش گفت: «امشب دیگر سرد نیست.»